

Monumentnummer*: 511028

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **15 september 1999**
Kadaster deel/nr **82653/154**

*Woonplaats** **Edam** *Gemeente** **Edam-Volendam** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatiennaam **Edam** *Locatieomschrijving* **Baanstraat bij 19**

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Edam	A			5124
Edam	A			4131
Edam	A			3307

*Omschrijving***

Inleiding

OPHAALBRUG van het Hollandse type, genaamd 'Baanbrug', daterend uit 1881 en uitgevoerd door L.J. Enthoven & Co. te 's-Gravenhage. De Baanbrug vormt een verbinding tussen de Baanstraat en de Hoogstraat en overspant de Nieuwe Haven. De Baanbrug is beeldbepalend gelegen in het beschermde stadsgezicht van Edam en is een van de reeks stalen bruggen die de Nieuwe Haven overspannen.

Omschrijving

Enkele ijzeren ophaalbrug met handbediening door middel van achterketting. De aanlopdelen zijn samengesteld uit houten dwarsliggers met wegtapijt op stalen hoofdliggers, rustend op gemetselde landhoofden en houten jukken. Het val is samengesteld uit houten dwarsliggers met wegtapijt op ijzeren hoofdliggers met onderwindverband. De doorvaartbreedte is 6,20 meter, de doorrijbreedte is 2,88 meter. De hameipoort bestaat uit volwandige hameistijlen van geklonken delen, met schroefboutverbinding geplaatst op basementen waar de tekst: 'L.J. ENTHOVEN & Co/'sHAGE 1881' is opgewalst. Op de decoratief uitgevoerde hameiregel is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aan beide zijden in het midden het jaartal '1881' vermeld. De opengewerkte boogvormige vullingen van de hameipoort steunen op consoles en zijn vastgezet met schroefboutverbindingen. De balans bestaat uit volwandige geklonken balanspriemen en ballastkist aan de noordzijde met boogvormige zuidzijde en decoratieve noordzijde zoals de hameiregel. Een opengewerkte dwarsbalk is met schroefboutverbinding tussen de balanspriemen aangebracht. Twee dunne dwarsstangen vormen de rest van het bovenwindverband. De langsschoren zijn in natuursteen verankerd. De hangstangen bevinden zich aan de zuidzijde. Het val wordt aan weerszijden geflankeerd door twee ijzeren leuning. Aan de noordzijde aan weerszijden en aan de zuidzijde aan de westzijde is langs de aanlooptdelen een ijzeren hekwerk geplaatst bestaande uit stangen waartussen de vullingen met schroefboutverbinding zijn bevestigd.

Waardering

De Baanbrug is van algemeen belang wegens cultuurhistorische, typologische en historisch-constructieve waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een enkele ijzeren ophaalbrug met handbediening door middel van een achterketting van het Hollandse type uit de tweede helft van de 19de eeuw. De Baanbrug heeft ensemblewaarde als onderdeel van een reeks ijzeren bruggen die de Nieuwe Haven overspannen, gelegen in het beschermde stadsgezicht van Edam.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument